

# Inhoudsopgave

<b>Verantwoording</b>		<b>15</b>
<b>Afkortingen</b>		<b>21</b>
<b>INLEIDING</b>		<b>33</b>
<b>Hoofdstuk 1</b>	<b>Algemeen</b>	<b>35</b>
<b>Hoofdstuk 2</b>	<b>Stelselherziening omgevingsrecht</b>	<b>41</b>
<b>Hoofdstuk 3</b>	<b>Omgevingswet</b>	<b>43</b>
<b>Hoofdstuk 4</b>	<b>Algemene maatregelen van bestuur</b>	<b>51</b>
<b>Hoofdstuk 5</b>	<b>Omgevingsregeling</b>	<b>53</b>
<b>Hoofdstuk 6</b>	<b>Overgangsrecht</b>	<b>55</b>
<b>OMGEVINGSWET</b>		<b>57</b>
<b>Hoofdstuk 1</b>	<b>Algemene bepalingen</b>	<b>59</b>
<i>AFDELING 1.1</i>	<i>BEGRIPSBEPALINGEN</i>	59
<i>AFDELING 1.2</i>	<i>TOEPASSINGSGBIED EN DOELEN</i>	63
<i>AFDELING 1.3</i>	<i>ZORG VOOR DE FYSIEKE LEEFOMGEVING</i>	75
<b>Hoofdstuk 2</b>	<b>Taken en bevoegdheden van bestuursorganen</b>	<b>89</b>
<i>AFDELING 2.1</i>	<i>ALGEMENE BEPALINGEN</i>	89
<i>AFDELING 2.2</i>	<i>OMGEVINGSPLAN, WATERSCHAPSVERORDENING EN OMGEVINGSVERORDENING</i>	99
<i>AFDELING 2.3</i>	<i>OMGEVINGSWAARDEN</i>	104
§ 2.3.1	Algemene bepalingen	104
§ 2.3.2	Omgevingswaarden gemeente	109
§ 2.3.3	Omgevingswaarden provincie	112
§ 2.3.4	Omgevingswaarden Rijk	115
<i>AFDELING 2.4</i>	<i>TOEDELING VAN TAKEN EN AANWIJZING VAN LOCATIES</i>	124
§ 2.4.1	Toedeling van specifieke taken aan gemeenten, waterschappen, provincies en Rijk	124
§ 2.4.2	Aanwijzing van locaties	143
<i>AFDELING 2.5</i>	<i>INSTRUCTIEREGELS EN INSTRUCTIES</i>	147
§ 2.5.1	Doorwerking van beleid door instructieregels	147
§ 2.5.2	Doorwerking van beleid door instructies	179
§ 2.5.3	Indeplaatsstreding en vernietiging waterschapsbeslissingen	187
<i>AFDELING 2.6</i>	<i>BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN</i>	189

§ 2.6.1	Bijzondere beheertaken en -bevoegdheden water, waterstaatswerken en wegen	189
§ 2.6.2	Bijzondere bevoegdheden geluid	193
§ 2.6.3	Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap	194
<b>Hoofdstuk 3</b>	<b>Omgevingsvisies en programma's</b>	<b>197</b>
<i>AFDELING 3.1</i>	<i>OMGEVINGSVISIES</i>	197
<i>AFDELING 3.2</i>	<i>PROGRAMMA'S</i>	200
§ 3.2.1	Algemene bepalingen	200
§ 3.2.2	Verplichte programma's	202
§ 3.2.3	Onverplichte programma's	218
§ 3.2.4	Programmatische aanpak	223
<b>Hoofdstuk 4</b>	<b>Algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving</b>	<b>237</b>
<i>AFDELING 4.1</i>	<i>ALGEMENE BEPALINGEN VOOR REGELS OVER ACTIVITEITEN</i>	238
§ 4.1.1	Algemene regels	238
§ 4.1.2	Inhoud	248
§ 4.1.3	Bevoegd gezag	256
<i>AFDELING 4.2</i>	<i>VOORBEREIDINGSBESCHERMING</i>	264
<i>AFDELING 4.3</i>	<i>BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR REGELS OVER ACTIVITEITEN</i>	274
§ 4.3.1	Decentrale regels	274
§ 4.3.2	Rijksregels	280
<b>Hoofdstuk 5</b>	<b>De omgevingsvergunning en het projectbesluit</b>	<b>309</b>
<i>AFDELING 5.1</i>	<i>DE OMGEVINGSVERGUNNING</i>	309
§ 5.1.1	Verbodsbepalingen	312
§ 5.1.2	Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag	325
§ 5.1.3	De beoordeling van de aanvraag	348
§ 5.1.4	Inhoud en werking	375
§ 5.1.5	Actualisering, wijziging, intrekking en revisievergunning	387
<i>AFDELING 5.2</i>	<i>PROJECTPROCEDURE</i>	398
§ 5.2.1	Algemene bepalingen voor het projectbesluit	398
§ 5.2.2	Voorstellen, verkenning en voorkeursbeslissing	407
§ 5.2.3	Projectbesluit	411
§ 5.2.4	Gemeentelijke projecten van publiek belang	416
<b>Hoofdstuk 6</b>	<b>[Gereserveerd]</b>	<b>419</b>
<b>Hoofdstuk 7</b>	<b>[Gereserveerd]</b>	<b>421</b>
<b>Hoofdstuk 8</b>	<b>Aanvullende regels populatiebeheer, schadebestrijding en jacht</b>	<b>423</b>
<b>Hoofdstuk 9</b>	<b>Voorkeursrecht</b>	<b>429</b>
<i>AFDELING 9.1</i>	<i>VESTIGING EN GELDING VAN EEN VOORKEURSRECHT</i>	431

<i>AFDELING 9.2</i>	<i>VERVREEMDING NA VESTIGING VAN EEN VOORKEURSRECHT</i>	438
§ 9.2.1	Bevoegd gezag	438
§ 9.2.2	Hoofdregeel en uitzonderingen daarop	438
§ 9.2.3	Vervreemding aan een gemeente, een provincie of de Staat	441
§ 9.2.4	Gerechtelijke procedure tot vaststelling van de prijs of tot overdracht van het goed	442
§ 9.2.5	Notariële akte tot levering van de onroerende zaak	445
§ 9.2.6	Nietigheid van rechtshandelingen in strijd met voorkeursrecht	446
<b>Hoofdstuk 10</b>	<b>Gedoogplichten</b>	<b>447</b>
<i>AFDELING 10.1</i>	<i>ALGEMENE BEPALINGEN</i>	447
<i>AFDELING 10.2</i>	<i>GEDOOGPLICHTEN VAN RECHTSWEGE</i>	448
<i>AFDELING 10.3</i>	<i>BIJ BESCHIKKING OP TE LEGGEN GEDOOGPLICHTEN</i>	459
§ 10.3.1	Algemene bepalingen	459
§ 10.3.2	Gedoogplichten	462
§ 10.3.3	De gedoogplichtbeschikking	472
§ 10.3.4	Bijzondere bepalingen	474
<i>AFDELING 10.4</i>	<i>OVERIG</i>	475
<b>Hoofdstuk 11</b>	<b>Onteigening</b>	<b>477</b>
<i>AFDELING 11.1</i>	<i>ALGEMENE BEPALINGEN</i>	481
<i>AFDELING 11.2</i>	<i>ONTEIGENINGSBESCHIKKING</i>	482
<i>AFDELING 11.3</i>	<i>SCHADELOOSSTELLING BIJ ONTEIGENING</i>	488
<i>AFDELING 11.4</i>	<i>ONTEIGENINGSAKTE</i>	488
<i>AFDELING 11.5</i>	<i>NIET VERWEZENLIJKEN ONTEIGENINGSBELANG</i>	491
<b>Hoofdstuk 12</b>	<b>Bijzondere instrumenten voor het inrichten van gebieden</b>	<b>493</b>
<i>AFDELING 12.1</i>	<i>ALGEMENE BEPALINGEN</i>	494
§ 12.1.1	Begripsbepalingen en toepassingsbereik	494
§ 12.1.2	Algemene bepalingen voor landinrichting	494
<i>AFDELING 12.2</i>	<i>INRICHTINGSBESLUIT</i>	496
§ 12.2.1	Inrichtingsbesluit	500
§ 12.2.2	Toedeling van eigendom, beheer en onderhoud van voorzieningen van openbaar nut	502
<i>AFDELING 12.3</i>	<i>UITVOERING VAN LANDINRICHTING</i>	503
§ 12.3.1	Algemene bepalingen	503
§ 12.3.2	Verrichten van werkzaamheden	504
<i>AFDELING 12.4</i>	<i>HERVERKAVELING</i>	505
§ 12.4.1	Algemene bepalingen	506
§ 12.4.2	Het ruilbesluit	507
§ 12.4.3	Het besluit geldelijke regelingen	514
<i>AFDELING 12.5</i>	<i>OVERIGE BEPALINGEN</i>	518
<i>AFDELING 12.6</i>	<i>KAVELRUIL</i>	518

<b>Hoofdstuk 13</b>	<b>Financiële bepalingen</b>	<b>527</b>
<i>AFDELING 13.1</i>	<i>LEGES</i>	527
<i>AFDELING 13.2</i>	<i>VERGOEDING EN VERHAAL VAN KOSTEN</i>	533
<i>AFDELING 13.2A</i>	<i>HEFFINGEN</i>	541
<i>AFDELING 13.3</i>	<i>FINANCIËLE BEPALINGEN VANWEGE OMGEVINGSVERGUNNINGEN</i>	547
<i>AFDELING 13.4</i>	<i>VERGOEDING VOOR ADVIEZEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE</i>	550
<i>AFDELING 13.5</i>	<i>FINANCIËLE BEPALINGEN LANDINRICHTING</i>	551
<i>AFDELING 13.6</i>	<i>KOSTENVERHAAL BIJ BOUWACTIVITEITEN EN ACTIVITEITEN VANWEGE GEBRUIKSWIJZIGINGEN</i>	553
§ 13.6.1	Kostenverhaalsplicht en verbod	555
§ 13.6.2	Kostenverhaal langs privaatrechtelijke weg	557
§ 13.6.3	Kostenverhaal langs publiekrechtelijke weg	559
<i>AFDELING 13.7</i>	<i>FINANCIËLE BIJDRAGEN VOOR ONTWIKKELINGEN VAN EEN GEBIED</i>	568
<b>Hoofdstuk 14</b>	<b>[Gereserveerd]</b>	<b>573</b>
<b>Hoofdstuk 15</b>	<b>Schade</b>	<b>575</b>
<i>AFDELING 15.1</i>	<i>NADEELCOMPENSATIE</i>	575
<i>AFDELING 15.2</i>	<i>SCHADE BIJ GEDOOGLICHTEN</i>	604
<i>AFDELING 15.3</i>	<i>SCHADELOOSSTELLING BIJ ONTEIGENING</i>	609
§ 15.3.1	Recht op en vaststelling van schadeloosstelling bij onteigening	610
§ 15.3.2	De gerechtelijke procedure tot vaststelling van de schadeloosstelling	626
§ 15.3.3	Overige bepalingen	630
<i>AFDELING 15.4</i>	<i>SCHADEVERGOEDING BIJ VOORKEURSRECHTEN</i>	631
<i>AFDELING 15.5</i>	<i>SCHADE DOOR IN HET WILD LEVENDE DIEREN</i>	631
<b>Hoofdstuk 16</b>	<b>Procedures</b>	<b>633</b>
<i>AFDELING 16.1</i>	<i>ELEKTRONISCH VERKEER EN GEBRUIK VAN GEGEVENS EN METHODEN</i>	633
§ 16.1.1	Elektronisch verkeer	633
§ 16.1.2	Gebruik van gegevens en methoden	635
<i>AFDELING 16.2</i>	<i>COÖRDINATIE EN BETROKKENHEID ANDERE BESTUURSORGANEN</i>	637
§ 16.2.1	Toepassing afdeling 3.5 Algemene wet bestuursrecht	637
§ 16.2.2	Aanvullende bepalingen voor coördinatie van de vergunningverlening voor een milieubelastende activiteit en een wateractiviteit in gevallen als bedoeld in artikel 16.7, eerste lid, onder b	642
§ 16.2.2a	Coördinatie omgevingsplan en omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit	645
§ 16.2.3	Betrokkenheid van andere bestuursorganen	646
<i>AFDELING 16.3</i>	<i>TOTSTANDKOMINGSPROCEDURES</i>	660
§ 16.3.1	Toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	660
§ 16.3.1a	Geluidproductieplafonds	663
§ 16.3.2	Zwemlocaties	663

§ 16.3.2a	Natura 2000-gebieden	663
§ 16.3.3	Omgevingsvisie	664
§ 16.3.4	Programma's	665
§ 16.3.5	Omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening	668
§ 16.3.5a	Peilbesluit	672
§ 16.3.6	Voorkeursrechtbeschikking	672
§ 16.3.7	Gedoogplichtbeschikking	672
§ 16.3.8	Onteigeningsbeschikking	674
§ 16.3.9	Landinrichting	676
<i>AFDELING 16.4</i>	<i>MILIEUEFFECTRAPPORTAGE</i>	678
§ 16.4.1	Milieu-effectrapportage voor plannen en programma's	678
§ 16.4.2	Milieu-effectrapportage voor projecten	686
<i>AFDELING 16.4A</i>	<i>PASSENDE BEOORDELING NATURA 2000</i>	699
<i>AFDELING 16.5</i>	<i>DE OMGEVINGSVERGUNNING</i>	699
§ 16.5.1	Algemeen	699
§ 16.5.2	Reguliere voorbereidingsprocedure	708
§ 16.5.3	Toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	712
§ 16.5.4	Exploitatievoorschriften [vervallen]	717
<i>AFDELING 16.6</i>	<i>PROJECTPROCEDURE</i>	717
§ 16.6.1	Voorkeursbeslissing	717
§ 16.6.2	Projectbesluit	717
<i>AFDELING 16.6A</i>	<i>KOSTENVERHAALS BESCHIKKING</i>	721
<i>AFDELING 16.7</i>	<i>BESLISTERMIJN, BEKENDMAKING, INWERKINGTREDING EN BEROEP</i>	722
§ 16.7.1	Beslistermijn	722
§ 16.7.2	Bekendmaking en inwerkingtreding	723
§ 16.7.3	Beroep	735
<i>AFDELING 16.8</i>	<i>BEROEP VOORKEURSRECHT</i>	742
<i>AFDELING 16.9</i>	<i>BEKRACHTIGINGSPROCEDURE ONTEIGENINGSBESCHIKKING</i>	742
§ 16.9.1	Verzoek tot bekrachtiging	744
§ 16.9.2	Vooronderzoek	745
§ 16.9.3	Versnelde behandeling	747
§ 16.9.4	Vereenvoudigde behandeling	748
§ 16.9.5	Uitspraak	749
§ 16.9.6	Overige bepalingen bekrachtigingsprocedure	754
<i>AFDELING 16.10</i>	<i>HOGER BEROEP ONTEIGENINGSBESCHIKKING</i>	755
<i>AFDELING 16.11</i>	<i>GERECHTELIJKE VASTSTELLING VAN DE PRIJS BIJ VOORKEURSRECHT</i>	757
<i>AFDELING 16.12</i>	<i>BIJZONDERE PROCEDURES VOOR LANDINRICHTING</i>	758
§ 16.12.1	Eigendom buiten herverkavelingsblok	758
§ 16.12.2	Eigendom en pachtverhoudingen binnen herverkavelingsblok	758
<i>AFDELING 16.13</i>	<i>KENNISGEVING OVEREENKOMST KOSTENVERHAAL</i>	762
<i>AFDELING 16.14</i>	<i>ALGEMENE DELEGATIEGRONDSLAGEN PROCEDURELE EN VORMVEREISTEN</i>	762
<b>Hoofdstuk 17</b>	<b>Adviesorganen en adviseurs</b>	<b>769</b>
<i>AFDELING 17.1</i>	<i>ADVIESORGANEN OP RIJKSNIVEAU</i>	769
§ 17.1.1	Algemene bepalingen	769

§ 17.1.2	Adviesorganen	771
<i>AFDELING 17.2</i>	<i>ADVIESORGANEN OP GEMEENTELIJK NIVEAU</i>	773
§ 17.2.1	Algemene bepalingen	773
§ 17.2.2	Verplichte gemeentelijke adviesorganen	774
<i>AFDELING 17.3</i>	<i>ADVISEURS</i>	777
<b>Hoofdstuk 18</b>	<b>Handhaving en uitvoering</b>	<b>779</b>
<i>AFDELING 18.1</i>	<i>BESTUURSRECHTELIJKE HANDHAVING</i>	779
§ 18.1.1	Bestuursrechtelijke handhavingstaak en handhavingsbevoegdheid	779
§ 18.1.2	Aanwijzing en bevoegdheid toezichthouders	789
§ 18.1.3	Intrekking begunstigende beschikking	792
§ 18.1.4	Bestuurlijke boete	792
§ 18.1.5	Bestuurlijke maatregelen dieren, planten, eieren, hout en producten daarvan	804
<i>AFDELING 18.2</i>	<i>STRAFRECHTELIJKE HANDHAVING</i>	806
<i>AFDELING 18.3</i>	<i>KWALITEITSBEVORDERING EN AFSTEMMING UITVOERING EN HANDHAVING</i>	806
§ 18.3.1	Reikwijdte afdeling 18.3	807
§ 18.3.2	Strategische en programmatische uitvoering en handhaving	808
§ 18.3.3	Kwaliteit uitvoering en handhaving; omgevingsdiensten	809
§ 18.3.4	Informatieverstrekking en afstemming	812
<b>Hoofdstuk 19</b>	<b>Bevoegdheden in bijzondere omstandigheden</b>	<b>815</b>
<i>AFDELING 19.0</i>	<i>BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN</i>	815
<i>AFDELING 19.1</i>	<i>ONGEWOON VOORVAL</i>	816
<i>AFDELING 19.2</i>	<i>ARCHEOLOGISCHE TOEVALSVONDST VAN ALGEMEEN BELANG</i>	827
<i>AFDELING 19.2a</i>	<i>TOEVALSVONDST VAN VERONTREINIGING OP OF IN DE BODEM</i>	831
<i>AFDELING 19.3</i>	<i>ALARMERINGSWAARDEN</i>	838
<i>AFDELING 19.4</i>	<i>GEVAAR VOOR WATERSTAATSWERKEN</i>	842
<i>AFDELING 19.5</i>	<i>BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN</i>	844
<b>Hoofdstuk 20</b>	<b>Monitoring en informatie</b>	<b>847</b>
<i>AFDELING 20.1</i>	<i>MONITORING EN VERZAMELING VAN GEGEVENS</i>	847
<i>AFDELING 20.2</i>	<i>GEGEVENSBEHEER EN TOEGANG TOT GEGEVENS</i>	858
<i>AFDELING 20.3</i>	<i>VERSLAGEN EN KAARTEN</i>	863
<i>AFDELING 20.4</i>	<i>EVALUATIE</i>	867
<i>AFDELING 20.5</i>	<i>DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET</i>	869
§ 20.5.1	Algemeen	869
§ 20.5.2	Landelijke voorziening	871
§ 20.5.3	Persoonsgegevens en gegevensbeheer	877
§ 20.5.4	Beschikbaar stellen van informatie voor ontsluiting via de landelijke voorziening	878
§ 20.5.5	Elektronisch indienen	881
§ 20.5.6	Overige bepalingen	883

<b>Hoofdstuk 21</b>	<b>[Gereserveerd]</b>	<b>887</b>
<b>Hoofdstuk 22</b>	<b>Overgangsrecht</b>	<b>889</b>
<i>AFDELING 22.1</i>	<i>OVERGANGSFASE</i>	889
§ 22.1.1	Van omgevingsplan met tijdelijk deel tot omgevingsplan	889
§ 22.1.2	De toepassing van in een verordening of het tijdelijke deel van het omgevingsplan opgenomen regels	900
§ 22.1.3	Overige bepalingen	903
<i>AFDELING 22.2</i>	<i>SANERING GELUID DECENTRALE INFRASTRUCTUUR</i>	908
<i>AFDELING 22.3</i>	<i>TIJDELIJKE BEOORDELINGSREGELS AANVRAAG NATURA 2000-ACTIVITEIT MET STIKSTOFDEPOSITIE</i>	910
<i>AFDELING 22.4</i>	<i>LEGALISERING PROJECTEN NATUUR</i>	911
<b>Hoofdstuk 23</b>	<b>Overige en slotbepalingen</b>	<b>917</b>
<i>AFDELING 23.1</i>	<i>IMPLEMENTATIE INTERNATIONAALRECHTELIJKE VERPLICHTINGEN</i>	917
<i>AFDELING 23.2</i>	<i>EXPERIMENTEERBEPALING</i>	918
<i>AFDELING 23.3</i>	<i>PUBLIEKSPARTICIPATIE, BETROKKENHEID PARLEMENT, TOTSTANDKOMINGSVEREISTEN UITVOERINGSREGELGEVING EN OVERIGE BEPALINGEN</i>	922
<i>AFDELING 23.4</i>	<i>EVALUATIE- EN SLOTBEPALINGEN</i>	929
<b>Bijlage bij artikel 1.1 van deze wet</b>		<b>933</b>
<b>Trefwoorden</b>		<b>977</b>